

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Wykorzystanie serwisów wyszukiwawczych Internetu przez studentów, bibliotekarzy i pracowników nauki

Author: Arkadiusz Pulikowski

Citation style: Pulikowski Arkadiusz (2003). Wykorzystanie serwisów wyszukiwawczych Internetu przez studentów, bibliotekarzy i pracowników nauki. „Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej” nr 1 (2003), s. 3-14

© Korzystanie z tego materiału jest możliwe zgodnie z właściwymi przepisami o dozwolonym użytku lub o innych wyjątkach przewidzianych w przepisach prawa, a korzystanie w szerszym zakresie wymaga uzyskania zgody uprawnionego.

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

PROBLEMY–BADANIA–PRZEGLĄDY

Arkadiusz PULIKOWSKI

Uniwersytet Śląski, KATOWICE

Wykorzystanie serwisów wyszukiwawczych Internetu przez studentów, bibliotekarzy i pracowników nauki

Przedstawiono wyniki badań ankietowych, których celem było sprawdzenie, w jakim stopniu osoby poszukujące w Internecie informacji naukowych wykorzystują możliwości oferowane przez dostępne w sieci serwisy wyszukiwawcze. Badania przeprowadzono wśród studentów, bibliotekarzy i pracowników nauki.

The use of Internet search services by students, librarians and information specialists. *The results of questionnaire research were presented. The aim of the research was to investigate how effectively online researchers looking for scientific information are utilizing the possibilities of available Internet search services. The questionnaire was directed to students, librarians and information specialists.*

Charakterystyka procesu gromadzenia danych ankietowych

Kwestionariusz kierowano do studentów, bibliotekarzy i pracowników nauki. Wśród studentów wydzielono podgrupę reprezentującą studentów kierunku „Bibliotekoznawstwo i Informacja Naukowa” (BIN), której umiejętności wyszukiwawcze, jak założono, powinny być wyższe od rezultatów uzyskanych przez pozostałych studentów.

Ankiety były wypełniane w maju i czerwcu 2001 r. Mimo, iż od tego czasu upłynęło już kilkanaście miesięcy, wyniki nie straciły wiele na aktualności. Wynika to z charakteru zadawanych w kwestionariuszu pytań. Ankiety zbierano w czterech różnych miejscach. Pierwsze trzy to oddziały informacji naukowej (OIN) działające przy bibliotekach Uniwersytetu Śląskiego (US), Śląskiej Akademii Medycznej (SAM) oraz Akademii Ekonomicznej (AE) w Katowicach. Wybór trzech różnych oddziałów informacji naukowej

miał na celu zróżnicowanie grupy badawczej, a nie porównywanie użytkowników tych trzech uczelni. Czwartym źródłem ankiet byli studenci „Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej”, III i IV roku studiów dziennych oraz V roku studiów zaocznych. Wszyscy oni uczyli się wcześniej technik wyszukiwania informacji w Internecie na ćwiczeniach z przedmiotu „Zautomatyzowane systemy informacyjno-wyszukiwawcze” lub „Wyszukiwanie informacji w sieciach komputerowych”. Ankietę wypełniali tylko ci studenci, którzy wykorzystują serwisy wyszukiwawcze Internetu w celach naukowych. Liczebność (podana w nawiasach) oraz procentowy udział każdej z grup wyniosły odpowiednio: OIN US (68) 34%, OIN SAM (52) 25%, OIN AE (46) 22%, Studenci BiIN (39) 19%.

Treść ankiety została umieszczona na końcu artykułu. Wypełnienie całej ankiety zajmowało nie więcej niż kilka minut. Ankieta składa się z 16 pytań. Wszystkie pytania, z wyjątkiem jednego, są pytaniami zamkniętymi. Tylko pytanie nr 13 jest otwarte. 19

spośród 224 zebranych kwestionariuszy, posiadało częściowo nieuzupełnione pytania lub zawierało wykluczające się odpowiedzi. Ankiety te odrzucono. Pozostałych 205 wprowadzono do bazy danych wykonanej w programie Microsoft Access. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe było szybkie i bezbłędne przetwarzanie zgromadzonych danych.

Wykonanie opisanych w artykule badań było możliwe dzięki życzliwości dyrektorów bibliotek, którzy wyrazili zgodę na wypełnianie kwestionariuszy w Ośrodkach Informacji Naukowej. W tym miejscu autor pragnie im za to bardzo podziękować. Wyrazy wdzięczności należą się również kierownikom Oddziałów Informacji Naukowej i ich pracownikom za wyrozumiałość i czuwanie nad procesem zbierania ankiet. Nie można też zapomnieć o wszystkich tych, którzy znaleźli chwilę czasu na wypełnienie ankiety. Oni również zasłużyli na słowa podziękowania.

Analiza wyników ankiet

Pytanie nr 1: *Płeć*

Spośród wszystkich ankietowanych kobiety stanowiły 65% (134 osoby), zaś mężczyźni 35% (71 osób).

Pytanie nr 2: *Wiek*

Wiek respondentów był badany w czterech grupach wiekowych: do 30 lat, 31-40, 41-50 oraz 51 lat i więcej. Największą grupę wśród badanych stanowili ludzie młodzi – do trzydziestego roku życia – aż 74% (151 os.), a najmniejszą najstarsi użytkownicy Internetu (51 lat i więcej) – tylko 4% (9 os.). Udział procentowy pozostałych grup wyniósł odpowiednio: 13% (26 os.) dla przedziału 31-40 oraz 9% (19 os.) dla 41-50. Tak duża liczba osób mieszczących się w pierwszej kategorii wiekowej wynika w głównej mierze z tego, że większość ankietowanych stanowili studenci.

Pytanie nr 3: *Zawód (proszę wybrać jeden – główny, pierwszoplanowy)*

Użytkowników serwisów wyszukiwawczych Internetu podzielono na trzy grupy: studentów, bibliotekarzy i pracowników naukowych. Podział miał na celu porównanie zachowań informacyjnych występujących w każdej z wymienionych grup. Najliczniejszą grupą byli studenci – 64% (131 os.). Bibliotekarze z trzech oddziałów informacji naukowej wraz z pięciorgiem bibliotekarzy studiujących zaocznie (należących do podgrupy studentów bibliotekoznawstwa) stanowili łącznie 21% (43 os.) ankietowanych, zaś pracownicy nauki 15% (31 os.).

Pytanie nr 4: *Profil zdobywanego lub posiadanego wykształcenia*

Aż 3/4 ankietowanych (153 os.) określiło profil zdobywanego lub posiadanego wykształcenia jako humanistyczny. Pozostałe 25% (52 os.) stanowili użytkownicy o wykształceniu matematyczno-przyrodniczym. Dysproporcja ta wynika po części z wyboru miejsc prowadzenia badań, po części z ukierunkowa-

nia na bibliotekarzy, a po części z udziału w badaniach wydzielonej grupy studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

Pytanie nr 5: *Czy posiada Pan(i) dostęp do komputera w domu lub pracy i często z niego korzysta?*

Większość, bo aż 86% (177 os.) ankietowanych ma dostęp do komputera w domu lub w pracy i często z niego korzysta. Tylko 14% (28 os.) takiego dostępu nie posiada lub też posiada, ale go nie wykorzystuje.

Pytanie nr 6: *Jakiego typu dostęp do Internetu Pan(i) posiada? (można zaznaczyć więcej niż jeden rodzaj)*

Jeśli ankietowany zaznaczył więcej niż jeden rodzaj dostępu, wówczas do bazy danych wprowadzany był najmniej ograniczony z wybranych. Dostęp nieograniczony do Internetu zadeklarowało 32% (65 os.) badanych. 43% (52 os.) ma ograniczony dostęp, a 25% (88 os.) znacznie ograniczony.

Mozna zadać pytanie, jaki rodzaj dostępu dominuje w poszczególnych grupach zawodowych. Tabela nr 1 przedstawia rozkład odpowiedzi na pytanie nr 6 dla studentów, bibliotekarzy i pracowników nauki. W nawiasach podano liczbę osób odpowiadających danej wartości procentowej.

Zgodnie z przewidywaniami najbardziej ograniczony dostęp do Internetu mają studenci. Bibliotekarze i pracownicy nauki mogą zazwyczaj korzystać bez ograniczeń z Sieci w miejscu pracy. Jest to jednak dużo wyraźniejsze u bibliotekarzy – aż 74% z nich cieszy się nieograniczonym dostępem.

Pytanie nr 7: *Jak często szuka Pan(i) informacji w Internecie korzystając z wyszukiwarek, katalogów i innych serwisów wyszukiwawczych?*

Połowa badanych (102 os.) wyszukuje informacje w Internecie kilka razy w tygodniu lub częściej. To dość nieoczekiwany wynik. Wydawać by się mogło, że Internet nie jest aż tak popularnym źródłem informacji. Jednak wynik mówi sam za siebie. Tylko 17% (35 os.) ankietowanych przeszukuje Internet raz w miesiącu lub rzadziej, zaś 33% (68 os.) kilka razy w miesiącu.

Tabela nr 2 pokazuje z kolei zależności, jakie zachodzą między częstością korzystania z serwisów wyszukiwawczych, a wykształceniem, zawodem, rodzajem dostępu do Internetu oraz wiekiem.

Rodzaj zdobywanego lub posiadanego wykształcenia nie ma, jak widać, wpływu na częstość korzystania z serwisów wyszukiwawczych. W obu przypadkach proporcje dla poszczególnych zakresów są porównywalne. Jeśli chodzi o poszczególne zawody, to porównując dane tabeli nr 2 i 1 można zauważyć, że w przypadku bibliotekarzy i pracowników nauki częstość korzystania z serwisów wyszukiwawczych jest pochodną rodzaju dostępu do Internetu. Inaczej zależność ta przedstawia się dla studentów. Mimo iż mają oni w większości ograniczony dostęp do Sieci, aż 40% z nich korzysta z narzędzi wyszukiwawczych kilka

razy w tygodniu lub częściej, a 41% kilka razy w miesiącu. Studenci przełamują barierę dostępu by zaspokoić potrzebę informacyjną. Mimo występowania tego szczególnego przypadku, uogólniając analizę do samego rodzaju dostępu, co również zostało uwzględnione w tabeli nr 2, widać wyraźnie, że im dostęp do Internetu jest mniej ograniczony, tym częstsze korzystanie z serwisów wyszukiwawczych. Ostatnie porównanie uwzględnione w tabeli nr 2 dotyczy wieku badanych. Częstość wykorzystania serwisów wyszukiwawczych dla poszczególnych zakresów wiekowych jest, jak nie trudno się domyśleć, konsekwencją rodzaju dostępu do Internetu, jakie osoby z tych grup posiadają. Pierwszy zakres wiekowy – do 30 lat – charakteryzuje studentów. Wynik jest analogiczny do wyżej opisywanego (przełamanie bariery dostępu). Kolejne grupy wiekowe reprezentują głównie bibliotekarze i pracownicy nauki mający najczęściej nieograniczony dostęp do Sieci. Przekłada się to bezpośrednio na częstość korzystania z serwisów wyszukiwawczych w tych zakresach wiekowych. Z uwagi na ścisłą zależność występującą między wiekiem a wykonywanym zawodem, przy opisie wielu dalszych pytań ankiety będzie charakteryzowany tylko jeden z tych atrybutów – zawód.

Pytanie nr 8: *Jaką część wszystkich wyszukiwanych przez Pana(ią) informacji stanowią te, pozyskiwane w celach naukowych?*

Z odpowiedzi udzielonych na to pytanie można wywnioskować, że Internet nie służy głównie do celów rozrywkowych. Dla jednej trzeciej badanych (67 os.) ponad połowa prowadzonych przez nich wyszukiwań ma charakter naukowy. Bardzo liczna jest też grupa osób – 41% (84 os.), wyszukująca informacji naukowych na poziomie 20-50%. Wbrew oczekiwaniom, najmniejszą grupą okazała się ta, w której użytkownicy korzystają z serwisów wyszukiwawczych w celach naukowych w mniej niż 20%. Liczebność tej grupy wynosi tylko 26% (54 os.).

Wynika z tego, że dla większości badanych serwis wyszukiwawczy Internetu są w dużej mierze źródłem informacji naukowej.

Tabela nr 3 zestawia procentowy udział wyszukiwań o charakterze naukowym z rodzajem wykształcenia i wykonywanym zawodem.

Podobnie jak to miało miejsce dla pytania nr 7, i tu nie stwierdzono wpływu rodzaju wykształcenia na procentowy udział wyszukiwań naukowych. Wystąpiło natomiast znaczne zróżnicowanie w obrębie zawodów. Bibliotekarze i pracownicy nauki wyszukują w Internecie informacje o charakterze naukowym znacznie częściej, niż studenci. Dla prawie połowy bibliotekarzy i 42% pracowników nauki pytania dotyczące zagadnień naukowych to ponad 50% wszystkich pytań, jakie w ogóle zadają. Niewielu jest przy tym bibliotekarzy (19%) i pracowników nauki (13%) wyszukujących informacje naukowe w mniej niż 20%.

Studentów, dla których wyszukiwanie informacji naukowych stanowi ponad 50% wszystkich kwerend, jest tylko 25%. Przedział procentowy pośredni – 20-50% – jest we wszystkich trzech grupach zawodowych licznie reprezentowany. Świadczy to o ważnym miejscu, jakie w tej grupie ankietowanych zajmują pytania o charakterze naukowym.

Pytanie nr 9: *Jak ocenia Pan(i) wiarygodność wyszukiwanych w Internecie informacji o charakterze naukowym?*

Zdaniem 77% (157 os.) respondentów informacje o charakterze naukowym wyszukiwane w Internecie są przeważnie wiarygodne. 15% (30 os.) badanych twierdzi, że są one prawie zawsze wiarygodne. Łącznie 92% ankietowanych przychyliła się do tezy o wiarygodności informacji naukowych odnajdywanych w Sieci. Tylko 8% (17 os.) uważa informacje naukowe z Internetu za rzadko wiarygodne, a prawie 0% (1 os.) za niewiarygodne.

Można więc powiedzieć, że zdecydowana większość badanych uznaje internetowe serwisy wyszukiwawcze za dość wiarygodne źródło informacji naukowej. Mniej niż 1/10 ankietowanych jest odmiennego zdania.

Tabela nr 4 pokazuje rozkład ocen wiarygodności informacji wyszukiwanych w Internecie dla poszczególnych zawodów oraz dla częstości wykorzystania serwisów wyszukiwawczych.

Opinia bibliotekarzy na temat wiarygodności informacji naukowych wyszukiwanych w Internecie jest prawie jednoznaczna. Aż 86% z nich uważa je za przeważnie wiarygodne. Opinie studentów i pracowników nauki są trochę mniej skoncentrowane. W obu grupach 74% użytkowników ocenia informacje naukowe pochodzące z Internetu jako przeważnie wiarygodne. Przy czym za rzadko wiarygodne uważa je 10% studentów i 6% pracowników nauki, zaś za prawie zawsze wiarygodne odpowiednio 15% i 19% badanych.

Wśród osób wyszukujących w Internecie raz w miesiącu lub rzadziej wystąpił największy odsetek odpowiedzi „rzadko wiarygodne”. Z kolei wśród wyszukujących kilka razy w tygodniu lub częściej ten odsetek był najmniejszy. Wynika z tego, że osoby wyszukujące często mają dużo lepsze zdanie na temat wyszukiwanych informacji niż te wyszukujące rzadko. Z pewnością doświadczenie nabyte podczas częstego wyszukiwania umożliwia dotarcie do bardziej wiarygodnych źródeł. Ta sama zależność ujawnia się również wyraźnie w ostatniej kolumnie tabeli nr 4. Wśród użytkowników korzystających z serwisów wyszukiwawczych kilka razy w tygodniu lub częściej, aż 19% procent ocenia wyniki swoich poszukiwań jako prawie zawsze wiarygodne. Natomiast w grupie osób poszukujących w Internecie informacji naukowych raz w miesiącu lub rzadziej, tak wysoko ocenia wiarygodność znalezionych informacji tylko 6% respondentów.

Pytanie nr 10: *Jak często, korzystając z internetowych serwisów wyszukiwawczych, znajduje Pan(i) informacje, których Pan(i) poszukiwał(a)?*

Na to pytanie zdecydowana większość badanych odpowiedziała: często – 65% (135 os.) i bardzo często – 13% (26 os.), co łącznie stanowi 78% wszystkich odpowiedzi. Tylko 22% odpowiedziało rzadko – 19% (38 os.) i bardzo rzadko – 3% (6 os.). Taki rozkład odpowiedzi świadczy o dużej skuteczności i przydatności serwisów wyszukiwawczych Internetu jako źródła informacji naukowej.

Podobnie jak to miało miejsce w poprzednich pytaniach, tak i tu głębsza analiza uzyskanych wyników wymaga zestawienia ich z informacjami otrzymanymi w poprzednich pytaniach. Obrazuje to tabela nr 5.

Informacje z powyższej tabeli staną się bardziej znaczące, gdy połączone zostaną kolumny „Bardzo rzadko” z „Rzadko” i „Często” z „Bardzo często”. Tabela nr 6 przedstawia taki właśnie obraz uzyskanych wyników.

Z tabeli można wywnioskować, że studenci dużo częściej mają problemy z dotarciem do poszukiwanych informacji niż bibliotekarze i pracownicy naukowci. Patrząc na drugą kolumnę można zobaczyć, że najlepiej radzą sobie bibliotekarze – 88% z nich znajduje poszukiwane informacje często lub bardzo często. Tuż za nimi plasują się pracownicy nauki – 84%, a studenci są na ostatnim miejscu z 74%.

Druga część tabeli nr 6 pozwala na sformułowanie następującego wniosku: im częstsze korzystanie z serwisów wyszukiwawczych, a co za tym idzie większa praktyka i doświadczenie, tym częstsze odnajdywanie poszukiwanych informacji. Wyniki wskazują również na prawdziwość wniosku odwrotnego: im rzadsze kontakty z serwisami wyszukiwawczymi, tym gorsze rezultaty pracy – rzadziej odnajdywane są potrzebne informacje. Oba wnioski można sprowadzić do krótkiej i zwięzłej postaci: im częściej szukamy, tym częściej znajdujemy.

Pytanie nr 11: *Wyniki wyszukiwania są wyświetlane w formie listy odnośników, dzielonej zwykle na wiele stron. Czy sprawdza Pan(i) interesujące Pana(ią) odnośniki?*

Ponad połowa ankietowanych, bo 51% (106 os.), sprawdza odnośniki na liście wyników z pierwszej strony i kilku następnych. 33% (67 os.) przegląda rezultaty wyszukiwania na pierwszej i czasem na drugiej stronie. Jedynie 16% (32 os.) użytkowników przegląda tylko pierwszą stronę wyników. To, że ponad połowa respondentów nie poprzestaje na przeglądaniu pierwszej lub drugiej strony z wynikami wyszukiwania, dobrze świadczy o ich umiejętnościach wyszukiwawczych. Wiadomo bowiem, że im więcej stron z wynikami zostanie przejranych, tym większą kompletność odpowiedzi uzyskamy. Trzeba jednak pamiętać, że takie postępowanie nie zawsze jest wymagane. Przy wyszukiwaniu informacji faktograficznych, np.

adresu instytucji, przeglądanie wyników kończy się z chwilą natrafienia na pierwszą odpowiedź.

Tabela nr 7 przedstawia zależności zachodzące między liczbą przeglądanych stron z wynikami wyszukiwań a wykonywanym zawodem i częstością korzystania z serwisów wyszukiwawczych.

Wszystkie trzy grupy zawodowe posiadają zbliżony procentowy udział dla każdej liczby przeglądanych stron z wynikami wyszukiwań. Nie można tu stwierdzić żadnych prawidłowości. Inaczej rzecz się przedstawia odnośnie drugiej części tabeli. Podobnie jak w pytaniu nr 10, i tu również bardzo wyraźna jest zależność od częstości korzystania z serwisów wyszukiwawczych.

Osoby często korzystające z internetowych narzędzi wyszukiwawczych bardzo rzadko (8%) ograniczają się do sprawdzenia tylko pierwszej strony wyników, a najczęściej (61%) przeglądają kilka kolejnych. Doświadczenie zapewne je nauczyło, że sprawdzenie kilku stron zamiast jednej przynosi lepsze rezultaty. Tego doświadczenia nie posiadają osoby rzadko wyszukujące w Internecie. Aż 40% z nich poprzestaje na przejrzaniu pierwszej strony wyników wyszukiwania. W ten sposób na własne życzenie rezygnują z możliwości zwiększenia kompletności odpowiedzi.

Pytanie nr 12: *Swoje umiejętności związane z wyszukiwaniem informacji w Internecie ocenia Pan(i) jako:*

Samoocena nie jest rzeczą łatwą. Przekonali się o tym ankietowani. O tym, czy ich ocena była zgodna z rzeczywistymi umiejętnościami, można będzie się przekonać analizując pytania 14-16. Ankietowani nie byli świadomi, że na drugiej stronie kwestionariusza znajdują się pytania pozwalające na dokonanie weryfikacji odpowiedzi udzielonej w pytaniu nr 12.

Wykorzystana do mierzenia umiejętności czterostopniowa skala ocen była identyczna ze stosowaną w szkołach wyższych. Najwięcej osób oceniło swoje umiejętności jako dobre – 47% (97 os.). Trochę mniejszą grupę stanowiły oceny dostateczne – 36% (73 os.). Najmniej było ocen skrajnych: niedostatecznych – 9% (18 os.), a bardzo dobrych – 8% (17 os.).

Tabela nr 8 pozwala zaobserwować, na ile oceniły swoje umiejętności poszczególne grupy zawodowe oraz jak częstość korzystania z internetowych narzędzi wyszukiwawczych wpływała na tę ocenę.

Najwyżej ocenili swoje umiejętności bibliotekarze. Postawili oni sobie najmniej ocen niedostatecznych spośród wszystkich badanych grup oraz niemal połowę ocen dobrych. Tyle samo ocen dobrych wystawili sobie studenci. Jednak w ich przypadku liczba ocen niedostatecznych, ponad pięciokrotnie wyższa od wystawionych przez bibliotekarzy, spycha ich na drugie miejsce w klasyfikacji. Tuż za studentami uplasowali się pracownicy nauki. Choć w tej grupie było najwięcej ocen bardzo dobrych, to niska liczba ocen dobrych i spora dostatecznych zdecydowała o ostatniej lokacie.

Tabela 1. Rozkład różnych rodzajów dostępu do Sieci wśród grup zawodowych

Rodzaj dostępu		Nieograniczony	Ograniczony	Znacznie ograniczony
Zawód	Student	15% (19)	27% (36)	58% (76)
	Bibliotekarz	74% (32)	12% (5)	14% (6)
	Pracownik naukowy *	45% (14)	35% (11)	19% (6)

* W niektórych przypadkach zsumowanie wartości procentowych dla danego wiersza daje łącznie 99% lub 101% zamiast 100%. Wynika to z zaokrąglania poszczególnych wartości składowych. Taka sytuacja ma miejsce w tym właśnie wierszu.

Tabela 2. Zależność częstości korzystania z serwisów wyszukiwawczych od wykształcenia, zawodu, dostępu do Internetu, wieku

Częstość korzystania z serwisów wyszukiwawczych		Kilka razy w tygodniu lub częściej	Kilka razy w miesiącu	Raz w miesiącu lub rzadziej
Wykształcenie	Humanistyczne	52% (79)	32% (49)	16% (25)
	Mat.-przyrod.	44% (23)	37% (19)	19% (10)
Zawód	Student	40% (53)	41% (54)	18% (24)
	Bibliotekarz	81% (35)	5% (2)	14% (6)
	Pracownik nauki	45% (14)	39% (12)	16% (5)
Dostęp do Internetu	Nieograniczony	80% (52)	11% (7)	9% (6)
	Ograniczony	52% (27)	44% (23)	4% (2)
	Znacznie ograniczony	26% (23)	43% (38)	31% (27)
Wiek	do 30 lat	46% (70)	39% (59)	15% (22)
	31-40	38% (10)	23% (6)	38% (10)
	41-50	84% (16)	11% (2)	5% (1)
	51 i więcej	67% (6)	11% (1)	22% (2)

Tabela 3. Procentowy udział wyszukiwań naukowych w zależności od wykształcenia i wykonywanego zawodu

% wyszukiwań naukowych		Mniej niż 20%	20-50%	Więcej niż 50%
Wykształcenie	Humanistyczne	26% (40)	42% (64)	32% (49)
	Mat.-przyrod.	27% (14)	38% (20)	35% (18)
Zawód	Student	32% (42)	43% (56)	25% (33)
	Bibliotekarz	19% (8)	33% (14)	49% (21)
	Pracownik nauki	13% (4)	45% (14)	42% (13)

Tabela 4. Zależność między oceną wiarygodności informacji a wykonywanym zawodem i częstością korzystania z serwisów wyszukiwawczych

Wiarygodność informacji		Niewiarygodne	Rzadko wiarygodne	Przeważnie wiarygodne	Prawie zawsze wiarygodne
Zawód	Student	1% (1)	10% (13)	74% (97)	15% (20)
	Bibliotekarz	0% (0)	5% (2)	86% (37)	9% (4)
	Pracownik naukowy	0% (0)	6% (2)	74% (23)	19% (6)
Częstość wyszukiwania	Kilka razy w tygodniu lub częściej	0% (0)	3% (3)	78% (80)	19% (19)
	Kilka razy w miesiącu	1% (1)	9% (6)	76% (52)	13% (9)
	Raz w miesiącu lub rzadziej	0% (0)	23% (8)	71% (25)	6% (2)

Tabela 5. Zależność między częstością odnajdywania w Sieci poszukiwanych informacji, a wykonywanym zawodem i częstością korzystania z serwisów wyszukiwawczych

Częstość odnajdywania tego, czego się szukało		Bardzo rzadko	Rzadko	Często	Bardzo często
Zawód	Student	3% (4)	23% (30)	61% (80)	13% (17)
	Bibliotekarz	5% (2)	7% (3)	70% (30)	19% (8)
	Pracownik nauki	0% (0)	16% (5)	81% (25)	3% (1)
Częstość wyszukiwania	Kilka razy w tygodniu lub częściej	1% (1)	9% (9)	72% (73)	19% (19)
	Kilka razy w miesiącu	1% (1)	19% (13)	71% (48)	9% (6)
	Raz w miesiącu lub rzadziej	11% (4)	46% (16)	40% (14)	3% (1)

Tabela 6. Zmodyfikowana tabela nr 5

Częstość odnajdywania tego, czego się szukało		Bardzo rzadko i rzadko	Często i bardzo często
Zawód	Student	26% (34)	74% (97)
	Bibliotekarz	12% (5)	88% (38)
	Pracownik nauki	16% (5)	84% (26)
Częstość wyszukiwania	Kilka razy w tygodniu lub częściej	10% (10)	90% (92)
	Kilka razy w miesiącu	21% (14)	79% (54)
	Raz w miesiącu lub rzadziej	57% (20)	43% (15)

Tabela 7. Zależność między liczbą przeglądanych stron z wynikami wyszukiwań a wykonywanym zawodem i częstością korzystania z serwisów wyszukiwawczych

Z ilu stron przegląda się wyniki wyszukiwań		Tylko z pierwszej strony	Z pierwszej i czasem z drugiej	Z pierwszej i kilku następnych
Zawód	Student	14% (18)	31% (40)	56% (73)
	Bibliotekarz	16% (7)	40% (17)	44% (19)
	Pracownik nauki	23% (7)	32% (10)	45% (14)
Częstość wyszukiwania	Kilka razy w tygodniu lub częściej	8% (8)	31% (32)	61% (62)
	Kilka razy w miesiącu	15% (10)	41% (28)	44% (30)
	Raz w miesiącu lub rzadziej	40% (14)	20% (7)	40% (14)

Tabela 8. Zależność między samooceną a wykonywanym zawodem i częstością korzystania z serwisów wyszukiwawczych

Umiejętność wyszukiwania w Sieci		Niedostateczna	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra
Zawód	Student	11% (14)	33% (43)	49% (64)	8% (10)
	Bibliotekarz	2% (1)	42% (18)	49% (21)	7% (3)
	Pracownik nauki	10% (3)	39% (12)	39% (12)	13% (4)
Częstość wyszukiwania	Kilka razy w tygodniu lub częściej	1% (1)	26% (27)	59% (60)	14% (14)
	Kilka razy w miesiącu	7% (5)	40% (27)	50% (34)	3% (2)
	Raz w miesiącu lub rzadziej	34% (12)	54% (19)	9% (3)	3% (1)

Zestawienie samooceny z częstością prowadzenia wyszukiwań w Internecie przyniosło rezultat zgodny z przewidywaniami. Im częściej ankietowani korzystali z internetowych narzędzi wyszuki-

wawczych, tym lepsze sobie wystawiali oceny. Z drugiej strony osoby rzadko zaglądające do serwisów wyszukiwawczych nisko oceniały swoje umiejętności.

Tabela 9. Wykorzystanie wyszukiwarek przez ankietowanych

Odpowiedź	1	2	3	1+2+3	Nie korzysta z tego rodzaju	Nie korzysta wcale	Nie przypomina sobie
Polskie	23% (47)	27% (55)	26% (53)	76% (155)	4% (9)	0% (0)	20% (41)
Zagraniczne	20% (42)	15% (31)	15% (30)	50% (103)	30% (61)		

Tabela 10. Wykorzystanie katalogów tematycznych przez ankietowanych

Odpowiedź	1	2	3	1+2+3	Nie korzysta z tego rodzaju	Nie korzysta wcale	Nie przypomina sobie
Polskie	13% (27)	6% (13)	6% (13)	26% (53)	1% (2)	31% (63)	42% (87)
Zagraniczne	7% (14)	3% (7)	1% (3)	12% (24)	15% (31)		

Tabela 11. Wykorzystanie metawyszukiwarek przez ankietowanych

Odpowiedź	1	2	3	1+2+3	Nie korzysta z tego rodzaju	Nie korzysta wcale	Nie przypomina sobie
Polskie	7% (14)	0% (0)	0% (0)	7% (14)	4% (8)	65% (134)	24% (49)
Zagraniczne	6% (13)	0% (0)	1% (2)	7% (15)	3% (7)		

Tabela 12. Wykorzystanie wyszukiwarek grup dyskusyjnych przez ankietowanych

Odpowiedź	1	2	3	1+2+3	Nie korzysta z tego rodzaju	Nie korzysta wcale	Nie przypomina sobie
Polskie	2% (5)	0% (0)	0,5% (1)	3% (6)	1% (2)	85% (175)	11% (22)
Zagraniczne	1% (2)	1% (2)	0,5% (1)	2% (5)	1% (3)		

Tabela 13. Zależność między znajomością zasad tworzenia wyrażeń a wykształceniem, zawodem, częstością wyszukiwania i samooceną

Znajomość zasad tworzenia wyrażeń		^ ^	" "	()	Nie wiem
Wykształcenie	Humanistyczne	1% (2)	53% (81)	1% (2)	44% (68)
	Mat.-przyrod.	4% (2)	46% (24)	2% (1)	48% (25)
Zawód	Student	2% (3)	46% (60)	1% (1)	51% (67)
	Bibliotekarz	2% (1)	67% (29)	2% (1)	28% (12)
	Pracownik nauki	0% (0)	52% (16)	3% (1)	45% (14)
Częstość wyszukiwania	Kilka razy w tygodniu lub częściej	4% (4)	62% (63)	0% (0)	34% (35)
	Kilka razy w miesiącu	0% (0)	46% (31)	3% (2)	51% (35)
	Raz w miesiącu lub rzadziej	0% (0)	31% (11)	3% (1)	66% (23)
Samoocena	Niedostateczna	0% (0)	6% (1)	6% (1)	89% (16)
	Dostateczna	3% (2)	45% (33)	1% (1)	51% (37)
	Dobra	2% (2)	61% (59)	1% (1)	36% (35)
	Bardzo dobra	0% (0)	71% (12)	0% (0)	29% (5)

Pytanie nr 13: Z których serwisów wyszukiwawczych Pan(i) korzysta? Proszę podać nazwę lub adres WWW. Można użyć nazwy portalu.

Pytanie nr 13 było jedynym pytaniem otwartym w całej ankiecie. Przygotowanie listy możliwych do wyboru serwisów wyszukiwawczych było dużo prost-

Tabela 14. Porównanie umiejętności studentów Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej ze studentami spoza tego kierunku dla pytania nr 14

Udzielona odpowiedź	^^	" "	()	Nie wiem
Student nie z BiIN	3% (3)	34% (33)	1% (1)	62% (60)
Student BiIN	0% (0)	77% (30)	3% (1)	21% (8)

Tabela 15. Zależność między znajomością znaczenia znaku + a wykształceniem, zawodem, częstością wyszukiwania i samooceną

Znaczenie znaku +		Może wystąpić na stronie	Musi wystąpić na stronie	Nie może wystąpić na stronie	Nie wiem
Wykształcenie	Humanistyczne	3% (5)	44% (67)	0% (0)	53% (81)
	Mat.-przyrod.	8% (4)	33% (17)	4% (2)	56% (29)
Zawód	Student	6% (8)	37% (49)	2% (2)	55% (72)
	Bibliotekarz	0% (0)	53% (23)	0% (0)	47% (20)
	Pracownik nauki	3% (1)	39% (12)	0% (0)	58% (18)
Częstość wyszukiwania	Kilka razy w tygodniu lub częściej	6% (6)	47% (48)	1% (1)	46% (47)
	Kilka razy w miesiącu	1% (1)	40% (27)	0% (0)	59% (40)
	Raz w miesiącu lub rzadziej	6% (2)	26% (9)	3% (1)	66% (23)
Samoocena	Niedostateczna	6% (1)	17% (3)	6% (1)	72% (13)
	Dostateczna	3% (2)	33% (24)	0% (0)	64% (47)
	Dobra	4% (4)	52% (50)	1% (1)	43% (42)
	Bardzo dobra	12% (2)	41% (7)	0% (0)	47% (8)

Tabela 16. Porównanie umiejętności studentów Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej ze studentami spoza tego kierunku dla pytania nr 15

Znaczenie znaku +	Może wystąpić na stronie	Musi wystąpić na stronie	Nie może wystąpić na stronie	Nie wiem
Student nie z BiIN	8% (8)	27% (26)	2% (2)	63% (61)
Student BiIN	0% (0)	69% (27)	0% (0)	32% (12)

szym rozwiązaniem. Wiadomo, że o wiele łatwiej przetwarza się wyniki pytań zamkniętych. W tym jednak wypadku trzeba było uczynić wyjątek. Podanie użytkownikowi „na tacy” nazw serwisów wyszukiwawczych, z których mógłby wybierać te, których używa, wpłynęłoby negatywnie na wynik badań. Taka lista byłaby z pewnością nadużywana. Zaznaczane byłyby serwisy, o których się gdzieś słyszało, jak i te, które wydają się być znajome. Niektórzy zaznaczaliby na chybił trafił, byle cokolwiek zaznaczyć. Zastąpienie pytania zamkniętego otwartym uwolniło ankietę od tego typu problemów. Powstał jednak problem nowy. Co ma zrobić osoba, która korzysta z jakiegoś serwisu wyszukiwawczego, ale nie potrafi sobie przypomnieć jego nazwy i wpisać jej jako odpowiedzi? Problem rozwiązano przez dodanie pod miejscem przeznaczonym na wpisanie nazw serwisów wyszukiwawczych

pola wyboru opisanego jako: *korzystam, ale nie jestem w stanie przypomnieć sobie ani ich nazw, ani adresów*. Dla osób, które nie korzystają w ogóle z danego rodzaju serwisu wyszukiwawczego, wprowadzono w tym samym miejscu pole wyboru: *nie korzystam z* (tu pojawia się nazwa serwisu, np. *wyszukiwarek*).

Aby zmniejszyć skutki otwartości pytania nr 13 i ułatwić ankietowanym wypełnianie jego pustych pól, dopuszczono wpisywanie nie tylko nazw wyszukiwarek, ale również ich adresów internetowych lub nazw portali, na jakich się znajdują.

Wyróżniono cztery rodzaje serwisów wyszukiwawczych: wyszukiwarki, katalogi tematyczne, metawyszukiwarki, wyszukiwarki grup dyskusyjnych. Dla każdego rodzaju ankietowani mieli wpisać do trzech nazw tych serwisów, z których korzystają. Każdy z rodzajów serwisów był dodatkowo podzielo-

Tabela 17. Zależność między znajomością znaczenia polecenia Url: a wykształceniem, zawodem, częstością wyszukiwania i samooceną

Udzielone odpowiedzi		Title:	Url:	Link:	Nie wiem
Wykształcenie	Humanistyczne	3% (4)	31% (47)	15% (23)	52% (79)
	Mat.-przyrod.	2% (1)	15% (8)	12% (6)	71% (37)
Zawód	Student	2% (2)	24% (32)	15% (19)	60% (78)
	Bibliotekarz	5% (2)	35% (15)	16% (7)	44% (19)
	Pracownik nauki	3% (1)	26% (8)	10% (3)	61% (19)
Częstość wyszukiwania	Kilka razy w tygodniu lub częściej	4% (4)	33% (34)	20% (20)	43% (44)
	Kilka razy w miesiącu	1% (1)	25% (17)	9% (6)	65% (44)
	Raz w miesiącu lub rzadziej	0% (0)	11% (4)	9% (3)	80% (28)
Samoocena	Niedostateczna	0% (0)	6% (1)	11% (2)	83% (15)
	Dostateczna	0% (0)	22% (16)	12% (9)	66% (48)
	Dobra	5% (5)	34% (33)	13% (13)	47% (46)
	Bardzo dobra	0% (0)	29% (5)	29% (5)	41% (7)

Tabela 18. Porównanie umiejętności studentów „Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej” ze studentami spoza tego kierunku dla pytania nr 16

Udzielone odpowiedzi	Title:	Url:	Link:	Nie wiem
Student nie z BiIN	1% (1)	14% (14)	16% (16)	68% (66)
Student BiIN	3% (1)	51% (20)	8% (3)	38% (15)

ny na podkategorię: serwisy polskie i serwisy zagraniczne.

Ponieważ korzystanie z wielu serwisów wyszukiwawczych tego samego typu umożliwia kompletniejsze przeszukiwanie Internetu¹, dlatego ważniejsze dla autora ankiety było to, z ilu serwisów ankietowany korzysta, niż to, jak się one nazywają. Z tego powodu do bazy danych, gromadzącej wyniki ankiety, wpisywana była liczba podanych przez użytkownika serwisów wyszukiwawczych.

Tabela nr 9 odzwierciedla stopień wykorzystania wyszukiwarek wśród ankietowanych. Kolumna „1” oznacza liczbę osób, które podały jedną wyszukiwarkę, „2” liczbę osób, które podały dwie, a „3” liczbę osób, które podały trzy. Kolumna „1+2+3” sumuje wartości z wcześniejszych kolumn. Zawartość tej kolumny można rozumieć jako liczbę osób, które wpisały co najmniej jedną wyszukiwarkę. Informacje zgrupowane są w dwóch wierszach. Pierwszy dotyczy wyszukiwarek polskich, drugi – zagranicznych. Kolumny: „Nie korzysta wcale” i „Nie przypomina sobie” są wspólne dla obu rodzajów wyszukiwarek. Natomiast kolumna „Nie korzysta z tego rodzaju” odnosi się do

liczby osób, które nie korzystają z danego rodzaju, a korzystają z drugiego. Przykładowo, ktoś mógł wpisać nazwę wyszukiwarki polskiej, a nie wpisał zagranicznej, co oznacza, że nie korzysta z tej zagranicznej. Zgodnie z wcześniejszym zwyczajem w nawiasach podano liczbę osób. W identyczny sposób zostaną zaprezentowane wyniki dotyczące innych serwisów wyszukiwawczych opisane dalej.

Z tabeli nr 9 wynika, że trzy czwarte badanych korzysta z wyszukiwarek polskich, a połowa z zagranicznych. Świadczy to o tym, że bariera językowa dla wielu osób nie stanowi dużego problemu. 20% użytkowników nie mogło sobie przypomnieć nazwy ani jednej wyszukiwarki polskiej lub zagranicznej. Jednak nie było osoby, która nie korzysta wcale z tego typu serwisu wyszukiwawczego. 26% użytkowników wyszukiwarek polskich i 15% zagranicznych wymieniło trzy różne narzędzia tego typu. Interesujące jest to, że liczba osób korzystających z jednej lub dwóch wyszukiwarek była zbliżona do tego wyniku – i to zarówno dla narzędzi polskich, jak i zagranicznych.

Najpopularniejszymi polskimi wyszukiwarkami okazały się serwisy portali ONET i Wirtualnej Polski. Wśród zagranicznych najczęściej wymieniane były Infoseek i Altavista.

Kolejna tabela prezentuje wykorzystanie katalogów tematycznych przez ankietowanych. Choć jest to

¹ Zakresy odpowiedzi dla tego samego pytania kierowanego do różnych serwisów tego samego typu nie pokrywają się.

proste w obsłudze narzędzie wyszukiwawcze, cieszy się ono dużo mniejszym zainteresowaniem niż wyszukiwarki. 31% badanych nie korzysta z tego rodzaju serwisu wyszukiwawczego wcale, 42% nie jest w stanie przypomnieć sobie ani jednej nazwy. Tylko 26% ankietowanych dla serwisów polskich i 12% dla zagranicznych korzysta choćby z jednego katalogu. W przypadku katalogów liczba osób korzystających z jednego, dwóch lub trzech serwisów ma tendencję malejącą. Najwięcej osób wykorzystuje do wyszukiwania tylko jeden katalog tematyczny, najmniej – trzy.

Najpopularniejsze wśród ankietowanych polskie katalogi znajdują się na portalach Wirtualnej Polski i Onetu. Natomiast liderem wśród serwisów zagranicznych okazał się katalog tematyczny portalu Yahoo!

W tabeli nr 11 zebrano informacje dotyczące wykorzystania przez ankietowanych metawyszukiwarek internetowych. Jak widać, sytuacja jest tu jeszcze gorsza, niż miała miejsce w przypadku katalogów. 65% użytkowników nie korzysta w ogóle z tego rodzaju serwisu wyszukiwawczego, a 24% nie może sobie przypomnieć nazw. Wśród tych, którzy potrafili wypisać jeden, dwa, a nawet trzy serwisy, było tyle samo zwolenników polskich i zagranicznych narzędzi – 7%. Najwyraźniej metawyszukiwarki nie cieszą się dużym powodzeniem.

Wśród polskich metawyszukiwarek najczęściej wymieniany był e-multi, wśród zagranicznych Metacrawler.

Jeszcze bardziej znikome jest zainteresowanie użytkowników wyszukiwarkami grup dyskusyjnych. Większość albo nie korzysta z nich wcale – 85%, albo ich sobie nie przypomina z nazwy – 11%. Pozostałe kilka procent dla polskich i zagranicznych wyszukiwarek grup dyskusyjnych to wyjątkowo skromny wynik.

Podsumowując, przeważająca część respondentów korzysta głównie z wyszukiwarek, dużo rzadziej z katalogów tematycznych, a w znikomym procencie z metawyszukiwarek i wyszukiwarek grup dyskusyjnych. Większość użytkowników nie zdaje sobie chyba sprawy, że oprócz wyszukiwarek istnieją również inne wydajne narzędzia ułatwiające wyszukiwanie informacji. Pocieszające jest jednak to, że wyszukiwarki są dobrze wykorzystywane. Świadczy o tym to, jak często ankietowani znajdują poszukiwane informacje (wynik pytania nr 10).

Pytanie nr 14: *W serwisach wyszukiwawczych dołączenia dwóch lub większej liczby wyrazów w jedno wyrażenie traktowane jako całość służą znaki:*

Ostatnie trzy pytania ankiety to typowe pytania sprawdzające wiedzę. W tym wypadku chodzi o wiedzę z zakresu wyszukiwania informacji w Internecie. Pytanie nr 14 sprawdza podstawową umiejętność wyszukiwawczą – formułowanie wyrażenia. Wynik okazał się zaskakujący. Niewiele ponad połowa ankietowa-

nych – 52% (105 os.) udzieliła poprawnej odpowiedzi na to pytanie. Reszta przyznała się do niewiedzy – 45% (93 os.) lub dokonała złego wyboru zaznaczając ^ ^ – 2% (4 os.) lub () – 1% (3 os.).

Tabela nr 13 ma na celu ujawnienie różnych możliwych prawidłowości, jakie zachodzą pomiędzy znajomością zasad tworzenia wyrażeń a rodzajem wykształcenia, zdobywanym lub posiadanym zawodem, częstością prowadzenia wyszukiwań oraz samooceną. Ponieważ kolumny ^ ^ i () mają wartości kilkuprocentowe, porównania są dokonywane na podstawie " " i Nie wiem.

Rodzaj nabywanego lub posiadanego wykształcenia nie różnicował w sposób wyraźny znajomości zasad tworzenia wyrażeń. Jednak 7% przewagi wśród poprawnych odpowiedzi osiągnęli niespodziewanie humaniści.

Wśród zawodów dość znaczną przewagę nad pozostałymi osiągnęli bibliotekarze – aż 67% poprawnych odpowiedzi, przy 52% odnotowanych u pracowników nauki i 46% u studentów.

Jeśli chodzi o częstość korzystania z serwisów wyszukiwawczych, to – zgodnie z oczekiwaniami – stwierdzono zależność mówiącą, że im rzadziej ktoś wyszukiwał, tym częstszą odpowiedzią na zadane pytanie było „Nie wiem”. Z kolei osoby częściej wyszukujące udzielały znacznie więcej poprawnych odpowiedzi.

Ostatnim kryterium porównawczym była samoocena. Choć wyraźnie widać zależność między wysokością przyznawanej sobie oceny a poprawnością odpowiedzi na zadane pytanie, to mimo wszystko zastanawia wysoki odsetek odpowiedzi „Nie wiem” u osób oceniających swoje umiejętności wyszukiwawcze jako dobre (36%) i bardzo dobre (29%).

Tabela nr 14 porównuje umiejętności studentów „Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej” ze studentami spoza tego kierunku. Studenci tego kierunku zostali wydzieleni do oddzielnej podgrupy i dzięki temu można było dokonać tego porównania. Zgodnie z przewidywaniami, studenci ci, dzięki zdobytym na zajęciach z różnych przedmiotów umiejętnościom prowadzenia wyszukiwań w serwisach wyszukiwawczych, wykazali się dużo większą wiedzą od swoich kolegów i koleżanek z innych kierunków. 77% z nich udzieliło poprawnej odpowiedzi na pytanie nr 14. Nie można przy tym nie zauważyć, że 21%, mimo odbytych zajęć z wyszukiwania, udzieliło odpowiedzi „Nie wiem” na to podstawowe pytanie. Odnosi się to prawdopodobnie do studentów, którzy takie zajęcia odbyli rok temu lub dwa lata wcześniej.

Pytanie nr 15: *W serwisach wyszukiwawczych znak + postawiony przed poszukiwanym terminem oznacza, że*

Jest to kolejne pytanie testujące umiejętności wyszukiwawcze ankietowanych. Tym razem pytanie było trochę trudniejsze. Poradziło sobie z nim 41%

ANKIETA

1. Płeć

- ☐ kobieta
☐ mężczyzna

2. Wiek

- ☐ do 30 lat
☐ 31 – 40 lat
☐ 41 – 50 lat
☐ 51 lat i więcej

3. Zawód (proszę wybrać jeden – główny, pierwszoplanowy)

- ☐ student
☐ bibliotekarz
☐ pracownik naukowy (w tym doktorant)

4. Profil zdobywanego lub posiadanego wykształcenia

- ☐ humanistyczne (bibliotekoznawstwo, ekonomia, filologia, filozofia, historia, politologia, prawo, psychologia, socjologia itp.)
☐ matematyczno-przyrodnicze (biologia, chemia, fizyka, geografia, geologia, matematyka, medycyna itp.)

5. Czy posiada Pan(i) dostęp do komputera w domu lub pracy i często z niego korzysta?

- ☐ tak
☐ nie

6. Jakiego typu dostęp do Internetu Pan(i) posiada? (można zaznaczyć więcej niż jeden rodzaj)

- ☐ nieograniczony – stale łączę w domu lub pracy
☐ ograniczony – przez modem w domu lub pracy
☐ znacznie ograniczony – w wolnej pracowni komputerowej, w czytelni, w kawiarence internetowej, itp.

7. Jak często szuka Pan(i) informacji w Internecie korzystając z wyszukiwarek, katalogów i innych serwisów wyszukiwawczych?

- ☐ kilka razy w tygodniu lub częściej
☐ kilka razy w miesiącu
☐ raz w miesiącu lub rzadziej

8. Jaką część wszystkich wyszukiwanych przez Pana(ią) informacji stanowią te, pozyskiwane w celach naukowych?

- ☐ mniej niż 20%
☐ więcej niż 20%, a mniej niż 50%
☐ więcej niż 50%

9. Jak ocenia Pan(i) wiarygodność wyszukiwanych w Internecie informacji o charakterze naukowym?

- ☐ niewiarygodne
☐ rzadko wiarygodne
☐ przeważnie wiarygodne
☐ prawie zawsze wiarygodne

10. Jak często, korzystając z internetowych serwisów wyszukiwawczych, znajduje Pan(i) informacje, których Pan(i) poszukiwał(a)?

- ☐ bardzo rzadko
☐ rzadko
☐ często
☐ bardzo często

11. Wyniki wyszukiwania są wyświetlane w formie listy odnośników, dzielonej zwykle na wiele

stron. Czy sprawdza Pan(i) interesujące Pana(ią) odnośniki:

- ☐ tylko z pierwszej strony wyników
☐ z pierwszej strony i czasem z drugiej
☐ z pierwszej strony i kilku następnych

12. Swoje umiejętności związane z wyszukiwaniem informacji w Internecie ocenia Pan(i) jako:

- ☐ niedostateczne
☐ dostateczne
☐ dobre
☐ bardzo dobre

13. Z których serwisów wyszukiwawczych Pan(i) korzysta? Proszę podać nazwę lub adres WWW. Można użyć nazwy portalu. (proszę o czytelne wpisy)

Wyszukiwarki

polskie:

zagraniczne:

- ☐ nie korzystam z wyszukiwarek
☐ korzystam, ale nie jestem w stanie przypomnieć sobie ani ich nazw, ani adresów

Katalogi stron WWW

polskie:

zagraniczne:

- ☐ nie korzystam z katalogów
☐ korzystam, ale nie jestem w stanie przypomnieć sobie ani ich nazw, ani adresów

Metawyszukiwarki

polskie:

zagraniczne:

- ☐ nie korzystam z metawyszukiwarek
☐ korzystam, ale nie jestem w stanie przypomnieć sobie ani ich nazw, ani adresów

Wyszukiwarki grup dyskusyjnych

polskie:

zagraniczne:

- ☐ nie korzystam z wyszukiwarek grup dyskusyjnych
☐ korzystam, ale nie jestem w stanie przypomnieć sobie ani ich nazw, ani adresów

14. W serwisach wyszukiwawczych do łączenia dwóch lub większej liczby wyrazów w jedno wyrażenie traktowane jako całość służą znaki:

- ☐ ^ ^
☐ " "
☐ ()
☐ nie wiem

15. W serwisach wyszukiwawczych znak + postawiony przed poszukiwanym terminem oznacza, że

- ☐ może on wystąpić na stronie
☐ musi on wystąpić na stronie
☐ nie może on wystąpić na stronie
☐ nie wiem

16. W serwisach wyszukiwawczych do wyszukiwania w adresach stron WWW służy polecenie

- ☐ title:
☐ url:
☐ link:
☐ nie wiem